

2004. évi L. törvény

az Európa Tanács Strasbourgban, 1999. november 4-én kelt, Korrupcióról szóló Polgári Jogi Egyezményének kihirdetéséről

(A Magyar Köztársaság megerősítéséről szóló okiratának letétbe helyezésére az Európa Tanács főtitkárnál 2003. december 4-én került sor.)

1. § Az Országgyűlés az Európa Tanács Strasbourgban, 1999. november 4-én kelt, Korrupcióról szóló Polgári Jogi Egyezményét e törvénnyel kihirdeti.
2. § Az Egyezmény angol nyelvű szövege és hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Korrupcióról szóló Polgári Jogi Egyezmény

Preambulum

Az Európa Tanács tagállamai, más aláíró államok és az Európai Közösség

figyelembe véve, hogy az Európa Tanács célja a tagok közötti szorosabb egység megteremtése;

tudatában a korrupció elleni harc területén a nemzetközi összefogás erősítése fontosságának;

hangsúlyozva, hogy a korrupció jelentős fenyegetést jelent a jogállamiságra, a demokráciára és az emberi jogokra, a méltányosságra és a társadalmi igazságosságra, akadályozza a gazdasági fejlődést, veszélyezteti a piacgazdaság megfelelő és tisztességes működését;

felismerve a korrupció egyéneket, vállalatokat, az államot, valamint a nemzetközi szervezeteket érintő káros pénzügyi következményeit;

meggyőződve annak a fontosságáról, hogy a polgári jog hozzájárul a korrupció elleni harchoz, különösen azzal, hogy lehetővé teszi, hogy a károsultak méltányos kártérítést kapjanak;

felidézve az európai igazságügyminiszterek XIX. (Málta, 1994.), XXI. (Cseh Köztársaság 1997) és a XXII. (Moldova, 1999) konferenciájának döntéseit és határozatait;

figyelembe véve a Miniszterek Bizottsága által 1996. novemberben elfogadott Korrupció Elleni Akcióprogramot;

figyelembe véve egy, a korrupcióból eredő károk polgári jogi jogorvoslatáról szóló Egyezmény kidolgozásának megvalósíthatósági tanulmányát is, amit a Miniszterek Bizottsága 1997 februárjában hagyott jóvá;

figyelembe véve a Miniszterek Bizottsága 1997. novemberében tartott, 101. ülészakán elfogadott (97) 24. számú határozatát a Korrupció elleni harc 20 Irányelvéről, a Miniszterek Bizottsága 1998. májusában tartott, 102. ülészakán elfogadott (98) 7. számú határozatát, amely felhatalmazást ad a „Korrupció elleni Államok Csoportja” (GRECO) felállításáról szóló kibővített részmegállapodás létrehozására és az 1999. május 1-jén elfogadott, a GRECO megalapításáról szóló (99) 5. számú határozatot;

felidézve az Európa Tanács tagállamainak állam- és kormányfői által 1997. októberében, a második csúcstalálkozón, Strasbourgban elfogadott Végső Határozatot és Akciótervet,

az alábbiakban állapodtak meg:

I. Fejezet

NEMZETI SZINTEN MEGHOZANDÓ INTÉZKEDÉSEK

1. Cikk

Az Egyezmény célja

Mindegyik Fél belső joga hatékony jogorvoslatot biztosít azoknak a személyeknek, akik korrupció miatt szenvedtek kárt; lehetővé téve számukra, hogy jogukat és érdekeiket megvédjék, ideértve a kártérítés igénybevételének lehetőségét is.

2. Cikk

A korrupció fogalma

Ezen Egyezmény vonatkozásában a „korrupció” megvesztegetés, egyéb jogtalan előny, illetve kilátásba helyezett megvesztegetés, egyéb jogtalan előny közvetlen vagy közvetett kérése, felajánlása, adása vagy elfogadása, amely a megvesztegetés, egyéb jogtalan előny, illetve kilátásba helyezett megvesztegetés, egyéb jogtalan előny elfogadójától elvárt köteleesség vagy magatartás megfelelő teljesítését akadályozza.

3. Cikk

Kártérítés

1. Mindegyik Fél belső joga biztosítja a korrupció miatt kárt szenvedett személyeknek azt a jogot, hogy eljárást indíthatnak ilyen káruk teljes megtérítése érdekében.
2. Az ilyen kártérítés a tényleges kár, az elmaradt haszon és a nem vagyoni kár megtérítésére is kiterjedhet.

4. Cikk

Felelősség

1. Mindegyik Fél belső joga rendelkezik arról, hogy a kártérítés érdekében a következő feltételeknek kell teljesülniük:

(i) az alperes elkövette a korrupciós cselekményt vagy felhatalmazást adott annak megtételére, illetve elmulasztott ésszerű lépéseket tenni a korrupciós cselekmény megelőzése érdekében,

(ii) a felperest kár érte; és

(iii) a korrupciós cselekmény és a kár között okozati összefüggés van.

2. Mindegyik Fél belső joga rendelkezik arról, hogy ha több alperes felelős ugyanazon korrupciós tevékenységgel okozott kárért, akkor az ő felelősségük együttes és egyetemleges.

5. Cikk

Állami felelősség

Mindegyik Fél belső joga megfelelő eljárást biztosít azon személyek részére, akik köztisztviselők által, foglalkozás körében elkövetett korrupciós cselekmény miatt szenvedtek kárt, annak érdekében, hogy kártérítést igényelhessenek az Államtól vagy nem állam szerződő fél esetén annak megfelelő hatóságától.

6. Cikk

A károsult gondatlansága

Mindegyik Fél belső joga biztosítja a kártérítés csökkentésének vagy elutasításának lehetőségét, amennyiben valamennyi körülményt figyelembe véve, a károsult saját hibája hozzájárult a kár keletkezéséhez vagy súlyosbodásához.

7. Cikk

Elévülés

1. Mindegyik Fél belső joga rendelkezik arról, hogy a kártérítési eljárás elévülési határideje nem lehet kevesebb, mint három év, attól a naptól számítva, hogy a károsult személy tudomást szerzett vagy ésszerűen tudomást szerezhetett a kárról vagy a korrupciós cselekmény megtörténtéről és a felelős személy kilétéről. Azonban ilyen eljárás nem indítható a korrupciós cselekményt követő legalább tíz év elteltével.

2. A Feleknek az elévülés felfüggesztéséről vagy megszakításáról szóló törvényeit az 1. bekezdésben leírt elévülési időre is megfelelően alkalmazni kell.

8. Cikk

A szerződések érvényessége

1. Mindegyik Fél belső joga biztosítja a korrupcióra irányuló szerződések vagy szerződéses előírások semmisségét és érvénytelenségét.
2. Mindegyik Fél belső joga biztosítja a lehetőséget azon szerződéses feleknek, akiknek egyetértését korrupciós cselekmény befolyásolta, hogy a bíróságtól kérhessék a szerződés érvénytelenné nyilvánítását, mindamelllett, hogy joguk van kártérítési igény érvényesítéséhez is.

9. Cikk

Az alkalmazottak védelme

Mindegyik Fél belső joga megfelelő védelmet biztosít minden indokolatlan szankció ellen azon alkalmazottaknak, akik megalapozottan korrupcióra gyanakszanak és ezt jóhiszeműen jelentik a felelős személyeknek vagy hatóságoknak.

10. Cikk

Könyvvitel és ellenőrzés

1. Mindegyik Fél belső jogában minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a gazdálkodó szervezetek éves mérlege világosan megfogalmazott, valós és tisztességes képet adjon pénzügyi helyzetükről.
2. Korrupciós cselekmények megelőzése céljából mindegyik Fél belső joga rendelkezik arról, hogy a könyvvizsgálóknak meg kell erősíteniük, hogy az éves mérleg valós és tisztességes képet ad a gazdálkodó szervezet pénzügyi helyzetéről.

11. Cikk

Bizonyítékok beszerzése

Mindegyik Fél belső joga hatékony eljárást biztosít a korrupciós cselekmény miatt indult polgári eljárásokban a bizonyítékok beszerzése érdekében.

12. Cikk

Ideiglenes intézkedések

Mindegyik Fél belső joga biztosítja olyan bírósági határozatok meghozatalát, amelyek a korrupciós cselekmény miatt indult polgári eljárások során szükségesek a felek jogainak és érdekeinek megóvása érdekében.

II. Fejezet

NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS A VÉGREHAJTÁS ELLENŐRZÉSE

13. Cikk

Nemzetközi együttműködés

A Felek a korrupciós ügyekben folyó polgári eljárásokban hatékonyan együttműködnek, különösen az iratok kézbesítését, bizonyítékok külföldről történő beszerzését, a joghatóságot, a külföldi ítéletek és a perköltség elismerését és végrehajtását illetően, összhangban azokkal a polgári és kereskedelmi ügyekben való nemzetközi együttműködésről szóló vonatkozó nemzetközi jogforrásokkal, amelyekben Részes Felek, illetve összhangban belső jogukkal.

14. Cikk

Ellenzőrzés

A Korrupció Elleni Államok Csoportja (GRECO) ellenőrzi jelen Egyezménynek a Felek általi végrehajtását.

III. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

15. Cikk

Aláírás és hatálybalépés

1. Jelen Egyezmény aláírásra nyitva áll az Európa Tanács tagállamai, az Egyezmény kidolgozásában részt vett nem tagállamok és az Európai Közösség előtt.
2. Jelen Egyezmény megerősítést, elfogadást vagy jóváhagyást igényel. A megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratokat az Európa Tanács főtitkáránál kell letétbe helyezni.
3. Jelen Egyezmény az azon időpontot követő három hónap lejárt utáni naptári hónap első napján lép hatályba, amikor tizennégy aláíró az Egyezményt az 1. bekezdésben foglalt rendelkezéseknek megfelelően magára nézve kötelezőnek ismeri el. Minden olyan aláíró, amely az Egyezmény megerősítése, elfogadása vagy jóváhagyása időpontjában nem tagja a Korruptió Elleni Államok Csoportjának (GRECO), az Egyezmény hatálybalépésekor annak automatikusan tagjává válik.
4. Azon aláírók vonatkozásában, amelyek a későbbiekben ismerik el az Egyezményt magukra nézve kötelezőnek, az Egyezmény az 1. bekezdés rendelkezéseivel összhangban álló, az Egyezmény kötelező jellegét elismerő nyilatkozat megtételétől számított három hónap eltelté utáni hónap első napján lép hatályba. Minden aláíró, amely az Egyezmény megerősítése, elfogadása vagy jóváhagyása időpontjában nem tagja a Korruptió Elleni Államok Csoportjának (GRECO), annak automatikusan tagjává válik abban az időpontban, amikor az Egyezmény reá nézve hatályba lép.
5. Az Európai Közösségnek a Korruptió Elleni Államok Csoportjában (GRECO) való részvételével kapcsolatos különös szabályok szükség esetén az Európai Közösséggel kötött közös megállapodásban kerülnek meghatározásra.

16. Cikk

Csatlakozás az Egyezményhez

1. Az Egyezmény hatálybalépését követően az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága, az Egyezményben Részes Felekkel folytatott tárgyalás után, az Európa Tanács Statútuma 20.d cikkében meghatározott többségi döntéssel, valamint a Részes Feleknek a Bizottságban helyet foglalni jogosult képviselőinek egyhangú szavazatával csatlakozásra hívhatja meg azon nem tagállamokat, amelyek nem vettek részt az Egyezmény kidolgozásában.
2. Bármely csatlakozó Állam vonatkozásában az Egyezmény a csatlakozási okiratnak az Európa Tanács Főtitkáránál történő letétbe helyezésétől számított három hónap eltelté utáni naptári hónap első napján lép hatályba. Bármely csatlakozó állam, amely a csatlakozáskor nem tagja a GRECO-nak, annak automatikusan tagjává válik azon a napon, amelyen az Egyezmény reá nézve hatályba lép.

17. Cikk

Fenntartások

Jelen Egyezmény rendelkezéseivel kapcsolatban fenntartás nem tehető.

18. Cikk

Területi alkalmazás

1. Az Egyezmény aláírásakor vagy a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratok letétbe helyezésekor minden Állam vagy az Európai Közösség meghatározhatja azt a területet vagy azokat a területeket, amelyeken jelen Egyezményt alkalmazni kell.
2. Mindegyik Fél bármely későbbi időpontban az Európa Tanács főtitkárához intézett nyilatkozatában kiterjesztheti az Egyezmény alkalmazását a nyilatkozatban meghatározott más területre. E terület vonatkozásában az Egyezmény a nyilatkozatnak a főtitkár általi kézhezvételét követő három hónapos

időtartam lejártát követő naptári hónap első napján lép hatályba.

3. Az előbbi két bekezdés alapján tett nyilatkozat az abban megjelölt bármely terület viszonylatában az Európa Tanács főtitkárához intézett értesítéssel visszavonható.

A visszavonás attól a naptól számított harmadik hónap utáni naptári hónap első napjától hatályos, amelyen a főtitkár az erről szóló értesítést átvette.

19. Cikk

Más jogforrásokhoz és megállapodásokhoz való viszony

1. Jelen Egyezmény nem érinti a speciális tárgyú többoldalú nemzetközi jogforrásokból származó jogokat és kötelezettségvállalásokat.

2. Az Egyezményben részes Felek két- vagy többoldalú megállapodásokat köthetnek egymással az Egyezményben szabályozott ügyek vonatkozásában, rendelkezéseinek kiegészítése vagy megerősítése, illetve az abban foglalt elvek alkalmazásának megkönnyítése céljából, vagy az Egyezmény céljainak és elveinek sérelme nélkül, egy speciális rendszer keretében olyan szabályoknak vethetik alá magukat ebben a tárgyban, amelyek őket kötik az Egyezmény aláírásra megnyitásának pillanatában.

3. Amennyiben két vagy több Részes Fél már megállapodást vagy szerződést kötött a jelen Egyezményben szabályozott tárgyban, vagy más módon rendezte kapcsolatait abban a tárgyban, jogukban áll jelen Egyezmény helyett e megállapodást vagy szerződést alkalmazni, illetve kapcsolataikat ezeknek megfelelően szabályozni.

20. Cikk

Módosítások

1. Bármelyik Fél javasolhatja a jelen Egyezmény módosítását. A javaslatot az Európa Tanács főtitkára közli az Európa Tanács tagállamaival, azon nem tagállamokkal, amelyek részt vettek az Egyezmény kidolgozásában, az Európai Közösséggel, valamint minden, a 16. Cikk szerint csatlakozott vagy csatlakozásra meghívott állammal.

2. A Felek által javasolt módosítási indítványt meg kell küldeni a Jogi Együtműködés Európai Bizottságának (CDCJ), amely a javasolt módosítással kapcsolatos véleményét közli a Miniszterek Bizottságával.

3. A Miniszterek Bizottsága megfontolja a javasolt módosítást és a Jogi Együtműködés Európai Bizottsága (CDCJ) által benyújtott véleményt, majd - az Egyezményben részes nem tagállamokkal folytatott konzultációt követően - azt elfogadhatja.

4. A Miniszterek Bizottsága által a 3. bekezdés szerint elfogadott módosítás szövegét meg kell küldeni a Feleknek elfogadás végett.

5. Bármely, a 3. bekezdésnek megfelelően elfogadott módosítás az azt követő 30. napon lép hatályba, amelyen valamennyi Fél értesítette a főtitkárt az elfogadásról.

21. Cikk

A viták rendezése

1. Az Európa Tanács Jogi Együtműködés Európai Bizottságát (CDCJ) tájékoztatni kell a jelen Egyezmény értelmezéséről és alkalmazásáról.

2. A Felek között a jelen Egyezmény értelmezése és alkalmazása tekintetében felmerülő bármely vita esetén a Felek a vitás kérdéseket tárgyalások vagy a választásuk szerinti bármely más békés eszköz útján törekednek elrendezni, ideértve az érintett Felek közötti megállapodás szerint, a vitának a Jogi Együtműködés Európai Bizottsága (CDCJ) elé, a Felekre kötelező döntést hozó választottbíróóság elé, illetőleg a Nemzetközi Bíróóság elé terjesztését is.

22. Cikk

Felmondás

1. Jelen Egyezményt bármely Fél bármikor felmondhatja az Európa Tanács főtitkárához intézett nyilatkozattal.
2. A felmondás a főtitkárhoz eljuttatott értesítés kézhezvételét követő három hónapos időtartam lejártát követő naptári hónap első napján lép hatályba.

23. Cikk

Értesítések

Az Európa Tanács főtitkára értesíti az Európa Tanács tagállamait és valamennyi, az Egyezményt aláíró és abban Részes Felet:

- a) valamennyi aláírásról;
- b) valamennyi megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirat letétbe helyezéséről;
- c) a jelen Egyezmény 15. és 16. cikkeivel összhangban történt valamennyi hatálybalépésről;
- d) a jelen Egyezménnyel kapcsolatos valamennyi cselekményről, értesítésről és közlésről.

Fentiek hitelül az erre kellőképpen felhatalmazott alulírottak a jelen Egyezményt aláírták.

Készült Strasbourgban, 1999. november 4-én, angol és francia nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles, egyetlen példányban, amely az Európa Tanács levéltárában marad letétbe helyezve. Az Európa Tanács főtitkára hiteles másolatot küld az Európa Tanács valamennyi tagállamának, a jelen Egyezmény kidolgozásában részt vett nem tagállamoknak, az Európai Közösségnek, valamint valamennyi, az Egyezményhez csatlakozásra meghívott Államnak.”

3. § (1) Az Egyezmény 2. cikke szerinti korrupciós cselekmény esetén a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

- a) a kártérítési igény elévülési határideje akkor kezdődik, amikor a károsult tudomást szerzett vagy ésszerűen tudomást szerezhetett volna a korrupciós cselekménnyel okozott kár bekövetkeztéről és a felelős személy kilétéről,
- b) a korrupciós cselekménnyel okozott kár miatti polgári jogi igény nem érvényesíthető a cselekmény elkövetését követő 10 év elteltével.

(2) A bűncselekménnyel okozott kár elévülésére vonatkozó szabályok és az (1) bekezdésben foglalt elévülési szabályok közül azt kell alkalmazni, amely az igény érvényesítése szempontjából a kedvezőbb.

4. § Ez a törvény a kihirdetést követő 8. napon lép hatályba, de a 2-3. § rendelkezéseit 2004. április 1-jétől kell alkalmazni.